

SAATTEEKSI

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Mukana oli myös kysymyksiä kansainvälisen yhteisön puuttumisesta Syyrian tilanteeseen, Suomen toimimisesta Afganistanissa, Suomen turvallisuuteen ja turvallisuudentunteeseen vaikuttavista tekijöistä ja turvallisuuden kehittymisestä seuraavan viiden vuoden aikana sekä huolta aiheuttavista tekijöistä. Kysymyksiä oli kaikkiaan 18, joista kolme uutta.

Tutkimuksen teki Taloustutkimus Oy MTS:n toimeksiannosta. Se toteutettiin omnibustutkimuksen osana henkilökohtaisina haastatteluina. Kaikkiaan haastateltiin 1038 henkilöä. Tutkimuksen kohde-ryhmä oli 15 - 79 -vuotias väestö lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa. Otos muodostettiin kiintiöpöiminnällä, jossa kiintiöinä ovat ikä-, sukupuoli-, alue- ja kuntatyyppijakautuma. Haastatteluja tehtiin 80 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 39. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15 -79-vuotiasta väestöä tuhansina (SVT 31.12.2011).

Haastattelut tehtiin 26.9. – 13.10.2013. Tutkimuksen virhemarginaali on 3,2 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Puoluekantaa taustamuuttujana tarkasteltaessa on otettava huomioon, että koska suurten puolueiden kohdalla virhemarginaali on pienempi, näistä saadaan luotettavampia tietoja kuin pienistä puolueista, joiden kannattajia on otoksessa vähän.

Tutkimuksessa kysyttiin: ”Mitä puoluetta äänestäisitte, jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt?” . Haastateltavista ilmoitti puoluekantansa 71 prosenttia (737 henkilöä), ja sen jätti kertomatta 29 prosenttia (301 henkilöä).

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssa. Osa kysymyksistä muodostaa yhte-näisen aikasarjan vuodesta 1964. Niiden laadinnasta vastaavat MTS:n tutkimusjaosto ja työjaosto. Raportin on laatinut tutkimusjaosto. Aiemmin syksyllä, 11.10.2013 julkistettiin MTS:n nuorisotutkimuksen tulokset. Raportti on luettavissa netissä osoitteessa:

http://www.defmin.fi/files/2610/Nuorisotutkimus_raportti_suomeksi_11.10.2013.pdf

Tämän tutkimuksen, kuten aiempienkin, data-aineisto on Tampereen yliopiston yhteydessä sijaitsevassa yhteiskuntatieteellisessä tietoarkistossa (www.fsd.uta.fi).

MTS:n raportit ovat nettisivuillamme suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä (www.defmin.fi/mts).

Ruotsissa Myndighet för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) tekee vastaavia mielipidetutkimuksia. Viimeisin julkaistiin vuoden 2012 huhtikuussa. Se on osoitteessa:

<https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/26214.pdf>.

Myös Norjassa Folk og Forsvar tekee vuosittain mielipidemittauksia turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Viimeisin julkistettiin lokakuussa 2013. Se on osoitteessa:

http://www.folkogforsvar.no/resources/Rapport_Folk_og_Forsvar_okt.2013.pdf

MTS:n tutkimustulokset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä. Niitä lainattaessa on mainittava, että kyseessä on MTS:n tutkimus.

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....	3
Kansainvälisen yhteisön ja Suomen toiminta Syyrian sisällissodan ratkaisemiseksi.....	4
Nykyinen asevelvollisuusjärjestelmä saa tukea.....	5
Sotilaallinen yhteistyö.....	5
Pohjoismainen ja EU:n puolustusyhteistyö lisäävät turvallisuutta.....	6
Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus ennallaan.....	7
Pitäisikö Suomen pyrkiä Naton jäseneksi?.....	7
Miksi ei Natoon?.....	7
Miksi Natoon?.....	8
Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon.....	9
Puolet pitäisi puolustusmäärärahat nykytasolla, kolmannes korottaisi.....	9
Maanpuolustustahto.....	9
Henkilökohtainen maanpuolustustahto on vahva.....	10
Sotilaallista uhkaa Suomea kohtaan pidetään epätodennäköisenä.....	10
Kyberuhkiin varautuminen.....	10
Luottamus ulkopolitiikan hoitoon.....	10
Suomen mukanaolo Afganistanissa eri muodoissa saa tukea.....	11
Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus.....	12
Työllisyystilanne Suomessa ja Euroopan talouden näkymät aiheuttavat eniten huolta...	12
MTS:n tutkimusjaosto ja puheenjohtajisto 2011 – 2015.....	52

JOHDANTO

Syyriaa halutaan tukea, sotilaallinen väliintulo vain YK:n turvallisuusneuvoston päätöksellä

Syyrian sisällissota on jatkunut jo yli kaksi vuotta. Miten Suomen ja kansainvälisen yhteisön tulisi toimia tilanteen ratkaisemiseksi? Suuri osa suomalaisista (73 %) haluaisi, että Suomi lisää humanitaarista apua Syyriaan. Kaksi kolmasosaa (65 %) katsoo, että Suomen olisi oltava valmis osallistumaan rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioon Syyriassa, mikäli YK päättää sellaisen toteuttaa. Saman verran (65 %) katsoo, että Suomen tulisi ottaa vastaan Syyrian sotaa pakenevia.

Kansainvälisen yhteisön pitäisi ratkaista Syyrian tilanne ainoastaan poliittisin keinoin. Tätä mieltä on 65 prosenttia. Sotilaallisen väliintulon YK:n turvallisuusneuvoston päätöksellä hyväksyy puolet (51 %), ja sitä vastustaa 41 prosenttia.

Sotilaallista väliintuloa ilman YK:n turvallisuusneuvoston päätöstä vastustaa 86 prosenttia.

Asevelvollisuusjärjestelmää tuetaan

Miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuvalla puolustusjärjestelmällä on laaja tuki. Nykyistä tapaa järjestää varusmiespalvelus tukee kaksi kolmasosaa (68 %). Viime vuoteen verrattuna kannatus on pienentynyt neljä prosenttiyksikköä. Viidennes tukee varusmiespalveluksen muuttamista nykyistä valikoivammaksi. Ammattiarmeijaan siirtymisen kannalla on 11 prosenttia.

Sotilaallinen yhteistyö Pohjoismaiden ja EU:n kanssa saa laajan tuen

Sotilaallista yhteistyötä Pohjoismaiden kanssa tuetaan lähes yksimielisesti (93 %). Myös EU:n sotilasyhteistyö saa vahvan tuen (84 %). Sen sijaan sotilaallinen yhteistyö Naton kanssa jakaa mielipiteitä. Puolet (49 %) suhtautuu siihen myönteisesti ja 45 prosenttia kielteisesti.

Sotilaallinen liittoutumattomuus, ei Natoon

Myös sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus on ennallaan (67 %). Neljännes kannattaa sotilaallista liittoutumista.

Seitsemän kymmenestä (70 %) on sitä mieltä, että Suomen ei tulisi hakea Naton jäsenyyttä. Viidennes (21 %) kannattaa sitä.

Ei sotilaallista uhkaa Suomea kohtaan

Sotilaallista uhkaa Suomea kohtaan ei pidetä todennäköisenä. Puolet (51 %) on sitä mieltä, että se on erittäin epätodennäköinen tai ei lainkaan todennäköinen. Alle puolet (41 %) pitää sitä melko epätodennäköisenä ja seitsemän prosenttia todennäköisenä.

Kyberuhkiin varautuminen

Uutena kysymyksenä esitettiin arvioitavaksi sitä, miten suomalainen yhteiskunta on varautunut tietoverkkoihin ja tietojärjestelmiin kohdistuvia uhkia vastaan. Puolet, 49 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomessa on varauduttu hyvin kyberuhkiin. Toista mieltä on 44 prosenttia.

Kansainvälisen yhteisön ja Suomen toiminta Syyrian sisällissodan ratkaisemiseksi

Uutena asiana kysyttiin, miten kansainvälisen yhteisön ja Suomen tulisi toimia Syyrian sisällissodan ratkaisemiseksi. Kysymyksessä oli mukana kuusi eri väitettä, joista jokaiseen vastattiin erikseen.

Suomen tulisi lisätä humanitaarista apua alueelle

Myönteisesti tähän suhtautuu 73 prosenttia, naisista 78 ja miehistä 68. Kielteisellä kannalla on 22 prosenttia, miehistä 28 ja naisista 16 prosenttia. Kantaansa ei osaa sanoa viisi prosenttia.

Vihreiden kannattajista myönteisellä kannalla on 90 prosenttia, kokoomuksen 77, SDP:n ja keskustan 76, vasemmistoliiton 68 ja perussuomalaisten kannattajista 56 prosenttia.

Perussuomalaisten kannattajista kielteisellä kannalla on 41 prosenttia, vasemmistoliiton 26, SDP:n ja keskustan 21, kokoomuksen 19 ja vihreiden kannattajista kolme prosenttia.

Suomen olisi oltava valmis osallistumaan rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioon Syyriassa, jos YK päättää sellaisen toteuttamisesta

Kaksi kolmasosaa, 65 prosenttia, vastaa myöntävästi, naisista 66 ja miehistä 63 prosenttia. Kielteisellä kannalla on 28 prosenttia, miehistä 32 ja naisista 24 prosenttia. Kantaansa ei osaa sanoa seitsemän prosenttia, naisista kymmenen ja miehistä neljä.

Vihreiden kannattajista myönteisesti vastaa 74, kokoomuksen 73, keskustan 70, SDP:n 66, vasemmistoliiton 63 ja perussuomalaisten kannattajista 53 prosenttia.

Perussuomalaisten kannattajista kielteisesti vastaa 43 prosenttia, vasemmistoliiton 26, keskustan 24, SDP:n 23, kokoomuksen 22 ja vihreiden kannattajista 18 prosenttia.

Suomen olisi otettava vastaan Syyrian sotaa pakenevia

Samaa mieltä on 65 prosenttia, naisista 71 ja miehistä 58. Kielteisesti vastaa 32 prosenttia, miehistä 39 ja naisista 25 prosenttia. Kantaansa ei osaa sanoa neljä prosenttia.

Vihreiden kannattajista tätä mieltä on 89 prosenttia, SDP:n 77, vasemmistoliiton 74, kokoomuksen 68, keskustan 64 ja perussuomalaisten kannattajista 36 prosenttia.

Perussuomalaisten kannattajista kielteisellä kannalla on 62, keskustan 32, kokoomuksen 29, vasemmistoliiton 26, SDP:n 21 ja vihreiden kannattajista kahdeksan prosenttia.

Tilanteen ratkaisemiseksi tulisi käyttää ainoastaan poliittisia keinoja

Kaksi kolmasosaa (65 %) on samaa mieltä, miehistä 70 ja naisista 60 prosenttia. Reilu neljännes (27 %) vastaa kielteisesti, naisista 29 ja miehistä 26 prosenttia. Kahdeksan prosenttia ei osaa sanoa, naisista 11 ja miehistä neljä prosenttia.

Tilanteen ratkaisemiseksi tulisi käyttää kaikkia mahdollisia keinoja, myös sotilaallista väliintuloa YK:n turvallisuusneuvoston päätöksellä

Samaa mieltä tästä keinosta on puolet (51 %), miehistä 54 ja naisista 49 prosenttia. Kielteisesti vastaa 41 prosenttia, miehistä 42 ja naisista 40 prosenttia. Kantaansa ei osaa sanoa seitsemän prosenttia, naisista 11 ja miehistä neljä prosenttia.

Tilanteen ratkaisemiseksi tulisi käyttää kaikkia mahdollisia keinoja, myös sotilaallista väliintuloa ilman YK:n turvallisuusneuvoston päätöstä

Tätä vastustaa 86 prosenttia, miehistä 86 ja naisista 85. Myönteisen vastauksen antaa kahdeksan prosenttia, miehistä kymmenen ja naisista viisi prosenttia. Kantaansa ei osaa sanoa seitsemän prosenttia, naisista yhdeksän ja miehistä neljä. (kuva 1)

Nykyinen asevelvollisuusjärjestelmä saa tukea

Nykyistä, miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuvaa mallia tukee reilu kaksi kolmasosaa, 68 prosenttia (72 % v. 2012), miehistä 69 (73) ja naisista 66 prosenttia (71).

Keskustan kannattajista nykymallia tukee 82 prosenttia (89 % v. 2012), perussuomalaisten 78 (78), kokoomuksen 69 (77), SDP:n 68 (75), vihreiden 43 (43) ja vasemmistoliiton kannattajista 39 prosenttia (66).

Varusmiespalveluksen muuttamista valikoivammaksi, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen, tukee viidennes, 20 prosenttia (17 % v. 2012), naisista 21 (18) ja miehistä 19 prosenttia (17).

Vasemmistoliiton kannattajista valikoivuuden lisäämistä kannattaa 36 prosenttia (18 % v. 2012), vihreiden 35 (33), SDP:n 21 (17), kokoomuksen 18 (17), keskustan 16 (8) ja perussuomalaisten kannattajista 13 prosenttia (14).

Ammattiarmeijaan siirtymistä tukee 11 prosenttia (9 % v. 2012), naisista 11 (9) ja miehistä kymmenen prosenttia (9).

Vasemmistoliiton kannattajista tukee siirtymistä ammattiarmeijaan 25 prosenttia (17 % v. 2012), vihreiden 19 (20), kokoomuksen 13 (4), SDP:n 10 (7), perussuomalaisten yhdeksän (8) ja keskustan kannattajista yksi prosentti (3). (kuvat 2 ja 3)

Sotilaallinen yhteistyö

Toista kertaa kysyttiin suhtautumisesta Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön Pohjoismaiden, Euroopan unionin ja Naton kanssa. Verrattuna viime vuoteen kaikkien osalta on myönteisyys sotilaallista yhteistyötä kohtaan hieman lisääntynyt. (kuva 4)

Sotilaallista yhteistyötä Pohjoismaiden kanssa tuetaan lähes yksimielisesti

Erittäin tai melko myönteisesti sotilaalliseen yhteistyöhön suhtautuu 93 prosenttia (91 % v. 2012). Yhteistyöhön suhtautuu kielteisesti neljä prosenttia (6). (kuva 5)

Sotilaallista yhteistyötä Euroopan unionissa tuetaan laajasti

Neljä viidestä, 84 prosenttia (79 % v. 2012), suhtautuu myönteisesti Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön Euroopan unionissa, kielteisesti 13 prosenttia (17).

Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti suhtautuu 27 prosenttia (28 % v. 2012), perussuomalais-ten 26 (31), vihreiden 13 (7), keskustan 12 (16), SDP:n yhdeksän (19) ja kokoomuksen kannattajista kolme prosenttia (10). (kuva 6)

Sotilaallinen yhteistyö Naton kanssa jakaa mielipiteitä

Puolet, 49 prosenttia (45 % v. 2012) suhtautuu myönteisesti sotilaalliseen yhteistyöhön Naton kanssa, miehistä 52 (51) ja naisista 46 prosenttia (40).

Kokoomuksen kannattajista myönteisellä kannalla on 67 (72 % v. 2012), SDP:n 55 (47), keskustan 49 (55), perussuomalaisten ja vihreiden 45 (42 ja 38) ja vasemmistoliiton kannattajista 25 prosenttia (27).

Kielteisesti yhteistyöhön suhtautuu 45 (47 % v. 2012), miehistä 46 (44) ja naisista 44 prosenttia (49). Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti suhtautuu 72 prosenttia (64), perussuomalaisten 53 (53), vihreiden 51 (56), keskustan 48 (42), SDP:n 39 (50) ja kokoomuksen kannattajista 26 prosenttia (23). (kuva 7)

Pohjoismainen ja EU:n puolustusyhteistyö lisäävät turvallisuutta

Kysymyksessä oli lueteltu seitsemän eri tekijää, joiden osalta vastaaja arvioi niiden vaikutusta Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen asteikolla lisää turvallisuutta, ei vaikutusta, vähentää turvallisuutta.

Kolme neljäsosaa, 74 prosenttia (66 % v. 2012), on sitä mieltä, että Suomen osallistuminen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön lisää Suomen ja suomalaisten turvallisuutta, viidennes, 21 prosenttia (27), katsoo, että sillä ei ole vaikutusta, ja kaksi prosenttia (4) on sitä mieltä, että se vähentää Suomen ja suomalaisten turvallisuutta.

Puolet, 53 prosenttia (49 % v. 2012) katsoo, että Suomen osallistuminen EU:n yhteisen puolustuksen järjestämiseen lisää Suomen ja suomalaisten turvallisuutta, kolmannes, 31 prosenttia (32) ei koe sillä olevan vaikutusta, ja 11 prosenttia (13) on sitä mieltä, että se vähentää turvallisuutta.

Lähes puolet, 47 prosenttia (45 % v. 2012) arvelee, että Suomen jäsenyys EU:ssa lisää turvallisuutta, 42 prosenttia (41) katsoo, että sillä ei ole vaikutusta, ja yhdeksän prosenttia (12) uskoo jäsenyyden vähentävän turvallisuutta.

Puolet eli 49 prosenttia on sitä mieltä, että Suomen osallistuminen kansainvälisiin rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioihin ei vaikuta Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen. Kolmannes, 35 prosenttia, uskoo sen lisäävän ja 13 prosenttia vähentävän Suomen ja suomalaisten turvallisuutta.

Suomen kansainvälisen taloudellisen kanssakäymisen lisääntymisen kokee puolet, 46 prosenttia (48 % v. 2012), olevan vailla vaikutusta Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen. Turvallisuutta lisäävänä asiana sen kokee 39 prosenttia (36), ja turvallisuutta vähentävänä sitä pitää 10 prosenttia (10).

Suomen mahdollinen liittyminen Naton jäseneksi jakaa mielipiteet. Kolmannes, 32 prosenttia (24 % v. 2012) katsoo sen lisäävän turvallisuutta, kun taas lähes saman verran, 30 prosenttia (37), on sitä mieltä, että se vähentää turvallisuutta. Saman verran, 31 prosenttia (31), ajattelee, ettei sillä ole vaikutusta Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen.

Suomen sotilaallisen liittoutumattomuuden näkee kolmannes, 35 prosenttia (38 % v. 2012), lisäävän turvallisuutta. Lähes puolet, 45 prosenttia (39), katsoo, että sillä ei ole vaikutusta. Turvallisuutta vähentävänä sen kokee 15 prosenttia (17). *(kuvat 8, 9 ja 10)*

Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus ennallaan

Kaksi kolmasosaa, 67 prosenttia (68 % v. 2012), sekä naisista (69) että miehistä (68) on sitä mieltä, että Suomen tulee pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana.

Perussuomalaisten ja vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä on 75 (74 % ja 85 % v. 2012), SDP:n 74 (75), keskustan 73 (71), vihreiden 61 (75) ja kokoomuksen kannattajista 45 prosenttia (51).

Neljännes, 25 prosenttia (25 % v. 2012), katsoo, että Suomen tulisi liittoutua sotilaallisesti, miehistä 27 (27) ja naisista 23 prosenttia (22).

Kokoomuksen kannattajista sotilaallista liittoutumista tukee 46 prosenttia (42 % v. 2012), perussuomalaisten 24 (23), SDP:n ja vihreiden 21 (22 ja 21) sekä keskustan ja vasemmistoliiton kannattajista 20 prosenttia (23 ja 11). *(kuvat 11 ja 12)*

Pitäisikö Suomen pyrkiä Naton jäseneksi?

Seitsemän kymmenestä, 70 prosenttia (71 % v. 2012), on sitä mieltä, että Suomen ei tule hakea Naton jäsenyyttä. Miehistä tätä mieltä on 71 (71) ja naisista 68 prosenttia (71).

Vasemmistoliiton kannattajista Nato- jäsenyyden hakemista vastustaa 83 (87 % v. 2012), SDP:n ja perussuomalaisten 77 (80 ja 75), keskustan 76 (75), vihreiden 66 (79) ja kokoomuksen kannattajista 48 prosenttia (55).

Viidennes, 21 prosenttia (18 % v. 2012), on sitä mieltä, että Suomen tulisi hakea Naton jäseneksi. Miehistä tätä mieltä on 22 (20) ja naisista 19 prosenttia (17).

Kokoomuksen kannattajista Nato- jäsenyyden kannalla on 41 prosenttia (39 % v. 2012), perussuomalaisten 20 (15), SDP:n 17 (17), keskustan 16 (20), vihreiden 13 (18) ja vasemmistoliiton kannattajista 11 prosenttia (7).

Kantaansa ei osaa sanoa kymmenen prosenttia (10 % v. 2012). *(kuvat 13 ja 14)*

Miksi ei Natoon?

Nyt kysyttiin neljännen kerran, miksi Suomen ei tulisi tai miksi tulisi liittyä Natoon. Kysymyksessä oli listattu seitsemän eri tekijää, joista vastaaja sai valita enintään kolme itselleen tärkeintä. Lisäksi oli mahdollista mainita jokin muu tekijä.

Tekijöitä, joilla perustellaan sitä, että Suomi ei liittyisi Naton jäseneksi, mainittiin seuraavasti (kaikki vastaajat):

Suomalaiset sotilaat joutuisivat sotiin Suomen ulkopuolelle (45 %), Suomen on hyvä pysyä suurvaltaristiriitojen ulkopuolella (43 %), jäsenyys kasvattaisi Suomen puolustusmenoja (36 %), Yhdysval-

loilla on liian suuri vaikutusvalta Natossa (35 %), jäsenyys lisäisi Venäjän uhkaa Suomessa (33 %), viime kädessä Suomen on kuitenkin vastattava omasta puolustuksestaan (32 %), se ei lisää Suomen turvallisuutta (25 %).

Puoluekannatuksen mukaan katsottuna kokoomuksen ja vihreiden kannattajille tärkeimmäksi tekijäksi nousi Suomen pysyminen suurvaltaristiriitojen ulkopuolella (49 %), SDP:n ja keskustan kannattajille suomalaisten sotilaiden joutuminen sotiin Suomen ulkopuolelle (50 % ja 49 %), perussuomalaisten kannattajille Suomen puolustusmenojen kasvaminen (44 %) ja vasemmistoliiton kannattajille Yhdysvaltojen liian suuri vaikutusvalta Natossa (57 %). (kuvat 15 ja 16)

Ne, joiden mielestä Suomen ei pitäisi pyrkiä Naton jäseneksi (n= 717), perustelivat kantaansa seuraavasti:

Suomen on hyvä pysyä suurvaltaristiriitojen ulkopuolella (335), suomalaiset sotilaat joutuisivat sotiin Suomen rajojen ulkopuolelle (328), Yhdysvalloilla on liian suuri vaikutusvalta Natossa (267), jäsenyys kasvattaisi Suomen puolustusmenoja (254), jäsenyys lisäisi Venäjän uhkaa Suomessa (253), viime kädessä Suomen on kuitenkin itse vastattava puolustuksestaan (248), jäsenyys ei lisäisi Suomen turvallisuutta (227), ei osaa sanoa (12), ei mitään syytä (8).

Ne, joiden mielestä Suomen tulisi pyrkiä Naton jäseneksi (n= 207), arvioivat kielteisiä perusteita seuraavasti:

Suomalaiset sotilaat joutuisivat sotiin Suomen rajojen ulkopuolelle (92), jäsenyys kasvattaisi Suomen puolustusmenoja (86), jäsenyys lisäisi Venäjän uhkaa Suomessa (72), viime kädessä Suomen olisi kuitenkin itse vastattava puolustuksestaan (58), Yhdysvalloilla on liian suuri vaikutusvalta Natossa (53), ei mitään syytä (23), jäsenyys ei lisäisi Suomen turvallisuutta (21), ei osaa sanoa (4).

Miksi Natoon?

Tekijät, joilla perustellaan Suomen liittymistä Natoon, ovat (kaikki vastaajat):

Jäsenyys parantaisi Suomen puolustuskykyä (38 %), Suomen puolustusvoimat eivät selviä yksin Suomen puolustamisesta (35 %), jäsenyys lisäisi Suomen turvallisuutta (30 %), Suomen on hyvä olla mukana läntisissä järjestöissä (30 %), Suomi olisi mukana päättämässä Naton operaatioista (27 %), jäsenyys antaisi sotilaallista turvaa Venäjää vastaan (24 %), Suomi voisi säästää puolustusmenoissa (16 %), ei mitään syytä (13 %).

Jäsenyyttä puoltavien tekijöiden osalta kokoomuksen (44 %), SDP:n (37 %) ja keskustan (44 %) kannattajille tärkein tekijä on se, että Suomen puolustusvoimat eivät yksin selviä Suomen puolustamisesta, perussuomalaisten kannattajille se, että Suomi olisi mukana päättämässä Naton operaatioista (33 %), ja vihreiden kannattajille se, että jäsenyys parantaisi Suomen puolustuskykyä (46 %). (kuvat 15 ja 17)

Ne, joiden mielestä Suomen tulisi pyrkiä Naton jäseneksi (n= 207), perustelivat kantaansa seuraavasti:

Suomen puolustusvoimat eivät yksin selviä Suomen puolustamisesta (119), jäsenyys lisäisi Suomen turvallisuutta (113), jäsenyys parantaisi Suomen puolustuskykyä (95), jäsenyys Natossa antaisi sotilaallista turvaa Venäjää vastaan (84), Suomen on hyvä olla mukana läntisissä järjestöissä (82), Suomi olisi mukana päättämässä Naton operaatioista (55), Suomi voisi säästää puolustusmenoissa (29), ei osaa sanoa (1).

Ne, joiden mielestä Suomen ei tulisi pyrkiä Naton jäseneksi (n= 717), arvioivat myönteisiä perusteita seuraavasti:

Jäsenyys parantaisi Suomen puolustuskykyä (238), Suomen omat puolustusvoimat eivät yksi selviää Suomen puolustamisesta (212), Suomen on hyvä olla mukana läntisissä järjestöissä (196), Suomi olisi mukana päättämässä Naton operaatioista (187), jäsenyys lisäisi Suomen turvallisuutta (158), ei mitään syytä (143), jäsenyys Natossa antaisi sotilaallista turvaa Venäjää vastaan (141), Suomi voisi säästää puolustusmenoissa (119), ei osaa sanoa (47). *(kuvat 15, 16 ja 17)*

Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon

Puolustuspolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 69 prosenttia (73 % v. 2012), naisista 73 (76) ja miehistä 67 (69). Huonosti hoidettuna sitä pitää viidennes, 22 prosenttia (21), miehistä 30 (26) ja naisista 18 prosenttia (18). Kantaansa ei osaa sanoa kuusi prosenttia.

Kokoomuksen kannattajista pitää puolustuspolitiikkaa hyvin hoidettuna 82 prosenttia (81 % v. 2012), SDP:n 79 (83), keskustan 77 (82), vihreiden 71 (83), vasemmistoliiton 61 (71) ja perussuomalaisien kannattajista 50 prosenttia (60).

Perussuomalaisien kannattajista puolustuspolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 47 prosenttia (38 % v. 2012), vasemmistoliiton 35 (27), vihreiden 21 (12), keskustan 20 (17), kokoomuksen ja SDP:n kannattajista 15 prosenttia (18 ja 14). *(kuvat 18 ja 19)*

Puolet pitäisi puolustusmäärärahat nykytasolla, kolmannes korottaisi

Puolet eli 51 prosenttia (52 % v. 2012) pitäisi puolustusmäärärahat nykytasolla, naisista 58 (57) ja miehistä 43 (48) prosenttia. Kolmannes, 32 prosenttia, (33) korottaisi niitä, miehistä 39 (40) ja naisista 25 prosenttia (25). Vähentämisen kannalla on 14 prosenttia (12), miehistä 15 (10) ja naisista 13 prosenttia (14).

Miehistä korottamista tukee 39 prosenttia (40 % v. 2012) ja naisista 25 (25). Perussuomalaisien kannattajista tätä mieltä on puolet, 49 prosenttia (50), keskustan 39 (33), kokoomuksen 30 (36), SDP:n 29 (32), vihreiden 17 (15) ja vasemmistoliiton kannattajista 13 prosenttia (27).

Vasemmistoliiton kannattajista puolustusmäärärahojen vähentämisen kannalla on 30 prosenttia (23 % v. 2012), vihreiden 27 (33), SDP:n 20 (12), kokoomuksen 12 (11), keskustan 11 (7) ja perussuomalaisien kannattajista yhdeksän prosenttia (6). *(kuvat 20 ja 21)*

Maanpuolustustahto

Kysymykseen ”Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko Suomen ja suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?” vastaa myöntävästi 71 prosenttia (76 % v. 2012), miehistä 76 (83) ja naisista 65 prosenttia (68).

Kielteisesti kysymykseen vastaa neljännes, 25 prosenttia (19), naisista 29 (25) ja miehistä 21 (13).

Perussuomalaisien kannattajista ”kyllä” vastaa 81 prosenttia (84 % v.2012), kokoomuksen 76 (83), keskustan 75 (84), SDP:n 71 (77), vihreiden 58 (59) ja vasemmistoliiton kannattajista 55 prosenttia (57).

Kielteisesti vasemmistoliiton kannattajista vastaa 41 (34 % v.2012), vihreiden 40 (39), SDP:n 27 (16), keskustan 20 (14), kokoomuksen ja perussuomalaisten 18 prosenttia (14 ja 13). *(kuvat 22 ja 23)*

Henkilökohtainen maanpuolustustahto on vahva

Enemmän kuin neljä viidestä, 85 prosenttia (87 % v. 2012), vastaa myöntävästi, kun kysytään, ”Olisitteko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?”. Kielteisen vastauksen antaa 12 prosenttia (10). Kantaansa ei osaa sanoa kolme prosenttia. *(kuvat 24 ja 25)*

Sotilaallista uhkaa Suomea kohtaan pidetään epätodennäköisenä

Miten arvioitte sotilaallisen uhkan mahdollisuutta Suomea kohtaa seuraavan 10 – 15 vuoden sisällä? Tämä kysymys esitettiin nyt ensimmäistä kertaa. Vastausvaihtoehdot olivat: erittäin tai melko todennäköinen tai epätodennäköinen, ei lainkaan todennäköinen.

Neljä viidestä, 79 prosenttia, katsoo, että sotilaallisen uhkan todennäköisyys on melko tai erittäin epätodennäköinen, naisista 81 ja miehistä 77 prosenttia. Perussuomalaisten kannattajista tätä mieltä on 83, SDP:n 81, kokoomuksen 78, keskustan 77 sekä vasemmistoliiton ja vihreiden kannattajista 73 prosenttia.

Erittäin tai melko todennäköisenä sitä pitää seitsemän prosenttia, naisista kahdeksan ja miehistä kuusi. Vihreiden kannattajista näin ajattelee 12 prosenttia, perussuomalaisten 10, keskustan yhdeksän, SDP:n kuusi ja kokoomuksen kannattajista viisi prosenttia. Vasemmistoliiton kannattajista ei kukaan ajattele näin.

Ei lainkaan todennäköisenä sotilaallista uhkaa pitää 13 prosenttia, miehistä 17 ja naisista yhdeksän. Vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä on 27, kokoomuksen 17, vihreiden 15, keskustan 14, SDP:n 12 ja perussuomalaisten kannattajista kuusi prosenttia. *(kuva 26)*

Kyberuhkiin varautuminen

Uutena kysymyksenä esitettiin arvioitavaksi sitä, miten suomalainen yhteiskunta on varautunut tietoverkkoihin ja tietojärjestelmiin kohdistuvia uhkia vastaan. Puolet, 49 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomessa on varauduttu hyvin kyberuhkiin, miehistä 50 ja naisista 47. Toista mieltä on 44 prosenttia, naisista 46 ja miehistä 44. Naisista kaksi prosenttia on sitä mieltä, että Suomessa ei ole lainkaan varauduttu kyberuhkia vastaan. *(kuva 27)*

Luottamus ulkopoliittikan hoitoon

Kolme neljästä, 73 prosenttia (75 % v. 2012), pitää Suomen ulkopoliittikkaa hyvin hoidettuna. Vajaa neljännes, 23 prosenttia (21), katsoo, että Suomen ulkopoliittikkaa on hoidettu huonosti. Neljä prosenttia (5) ei osaa sanoa kantaansa.

Kokoomuksen kannattajista ulkopoliittikkaa pitää hyvin hoidettuna 89 (82 % v. 2012), SDP:n 80 (83), vihreiden 73 (84), keskustan ja vasemmistoliiton 70 (82 ja 77) ja perussuomalaisten kannattajista 56 prosenttia (60).

Perussuomalaisten kannattajista pitää ulkopoliitikka huonosti hoidettuna 42 (39 % v. 2012), vasemmistoliiton 29 (23), keskustan 26 (17), vihreiden 20 (14), SDP:n 19 (14) ja kokoomuksen kannattajista 10 prosenttia (18).

Ikäluokista kriittisimmin ulkopoliitiikan hoitoon suhtautuvat 15 – 24-vuotiaat. Heistä 66 prosenttia (78 % v. 2012) pitää sitä hyvin ja 21 prosenttia (14 %) huonosti hoidettuna, 13 prosenttia ei osaa sanoa (7).

Muissa ikäluokissa ulkopoliitikkaa pitää hyvin hoidettuna 35- 49- vuotiaista 75 (75 % v. 2012), 50 – 79- vuotiaista 74 (74) ja 25- 34- vuotiaista 73 prosenttia (73). (kuvat 28 ja 29)

Suomen mukanaolo Afganistanissa eri muodoissa saa tukea

Näkemyksiä Suomen osallistumisesta Afganistanin olojen vakauttamiseksi ja oikeusvaltion kehittämiseksi kysyttiin kolmella eri kysymyksellä.

Suomen osallistuminen kehitysyhteistyön kautta

Neljä viidestä, 83 prosenttia, suhtautuu myönteisesti siihen, että Suomi auttaa Afganistania kehitysyhteistyön kautta. Naisista myönteisesti suhtautuu 86 ja miehistä 79 prosenttia.

Kielteisesti suhtautuu 15 prosenttia, miehistä 20 ja naisista 10 prosenttia. Perussuomalaisten kannattajista kielteisesti suhtautuu 28 prosenttia, keskustan 22, kokoomuksen 14, vasemmistoliiton 10, SDP:n kahdeksan ja vihreiden kannattajista neljä prosenttia.

Siviilikriisinhallintaan (mm. poliisien ja tuomareiden koulutus)

Neljä viidestä, 83 prosenttia, suhtautuu myönteisesti siihen, että Suomi on mukana siviilikriisinhallinnan kautta Afganistanissa. Naisten ja miesten mielipiteissä ei ole eroa.

Kielteisesti tähän suhtautuu 14 prosenttia. Perussuomalaisten kannattajista kielteisiä on 21 prosenttia, kokoomuksen ja vasemmistoliiton 17, SDP:n 13, keskustan 11 ja vihreiden kannattajista seitsemän prosenttia.

Sotilaalliseen kriisinhallinnan kautta (Afganistanin armeijan ja turvallisuusjoukkojen kouluttaminen)

Yli puolet, 58 prosenttia, suhtautuu myönteisesti siihen, että Suomi osallistuu sotilaalliseen kriisinhallintaan kouluttamalla Afganistanin armeijan ja turvallisuusjoukkojen sotilaita. Kielteisesti suhtautuu reilu kolmannes, 37 prosenttia. Sukupuolella ei ole vaikutusta jakaumaan.

Kokoomuksen kannattajista myönteisesti suhtautuu 68, SDP:n ja keskustan 67, vihreiden 66, vasemmistoliiton 57 ja perussuomalaisten kannattajista 46 prosenttia.

Kielteisesti suhtautuu perussuomalaisten kannattajista puolet, 51 prosenttia, vasemmistoliiton 42, vihreiden 35, SDP:n ja keskustan 30 ja kokoomuksen kannattajista 29 prosenttia. (kuva 30)

Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus

Alle puolet, 43 prosenttia (46 % v. 2012), uskoo Suomen ja suomalaisten elävän turvattomammassa maailmassa seuraavan viiden vuoden aikana kuin nyt. Naisista näin ajattelee 50 prosenttia (57) ja miehistä 37 prosenttia (36).

Reilu kolmannes, 36 prosenttia (33 % v.2012), ei näe eroa nykyiseen tilanteeseen. Sukupuolella ei ole vaikutusta jakaumaan.

Viidennes, 20 prosenttia (20 % v. 2012) uskoo Suomen ja suomalaisten elävän turvallisemmassa maailmassa seuraavan viiden vuoden aikana. Miehistä näin arvelee 26 prosenttia (26) ja naisista 14 prosenttia (15). *(kuvat 31 ja 32)*

Työllisyystilanne Suomessa ja Euroopan talouden näkymät aiheuttavat eniten huolta

Kysymyksessä oli lueteltu 18 eri asiaa, joita kutakin vastaaja arvioi sen mukaan, aiheuttaako se paljon tai jonkin verran, vähän tai ei lainkaan huolta. Uusina asioina listalla olivat: Suomen sotilaallinen puolustuskyky, syrjäytyminen yhteiskunnasta, ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä ja varusmieskoulutuksen suorittavien määrän vähentyminen.

Paljon tai jonkin verran huolta aiheuttavat: työllisyystilanne Suomessa (83 %), Euroopan talouden näkymät (81 %), hyvinvointipalvelujen saatavuus Suomessa (78 %), Suomen talouden näkymät (72 %), kansainvälinen järjestäytynyt rikollisuus (69 %), syrjäytyminen yhteiskunnasta (69 %), kansainvälinen terrorismi (62 %), joukkotuhoaseiden leviäminen (61 %), rahoitusmarkkinoiden kriisi (60 %), ilmaston lämpeneminen (57 %), poliisipalvelujen saatavuus (57 %), Lähi-idän tilanne (56 %), ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomessa (54 %) ja tietoverkkoihin kohdistuvat uhkat eli kyberuhkat (50 %).

Vähän tai ei lainkaan huolta aiheuttavat: Suomen sotilaallinen puolustuskyky (62 %), varusmieskoulutuksen suorittavien määrän vähentyminen (60 %), maahanmuuttajien määrä Suomessa (58 %) ja kehitys Venäjällä (56 %). *(kuvat 33, 34, 35, 36 ja 37)*